

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *Másfélmilliót költenek
Budapesten szórakozásra*

Forrás:

Világ

Bp.

1920 III. 14.

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

791

Hely

Idő

"1920"

Személy

Másfélmilliót költenek Budapesten esténként szórakozásra

**Zsufolt színházak, zsufolt barok — Félmillió korona mozijegyekért —
Kétszázezer ember fizeti a másfélmilliót**

(A Világ tudósítójától.) Pénz és drágaság. Gondolom, ez a két dolog szerepel ma legfőképpen a fejünk fölött. Az újságot író mesterember ezt a két szót írja a leggyakrabban, mikor a kéziratpapiros fölé hajol, a nyomdában e két szót hadarják legtöbbszörre a szedők ujjai, ez a két gondolat tör fel leginkább a lélek mélységéből, mint egyetlen közös sóhajlás és a lakosság ajkai leginkább e két szót kapkodják. A pénzt és a drágaságot. A város érdeklődésében mostanában erről a két dolgról van szó: honnan vegyem a pénzt és meddig tart a drágaság? . . .

A szegény emberek, meg a tisztviselők gondolata jár legfőképpen a pénz és a drágaság körül, a gazdagoknak és a jómóduaknak nem okoz semmilyen szívfájdalmat ez a kérdés. Ők boldogok, mert pénzüik van és nem érzik a drágaságot. Halukat kezd a cipőjük vagy rongyos lesz a ruhájuk, csak bemennek a belvárosi üzleti céghez és újat rendelnek a helyébe. Sőt meg sem várják, míg a cipő alja kikopik vagy a nadrág széle kirojtosodik, ha csak kedvük tartja, gond nélkül vásárolgatnak. És azzal se kell törődniük, hogy odahaza legyen mit enni, a gazdag ember feleségének nem okoz sirást és nem okoz fejfájást és nem ad gondot, ha

újából emelkedik a hus ára vagy titokban felszökken a cukor ára, vagy a titkos kereskedelemben felszalad a zsirnak az ára. A drágaság egyáltalán nem is érdekli őket, mert ők gazdagok és a sors kiválasztott kedvesei.

Még szórakozásra is telik nekik. Budapest összes szórakozó helyei, a színházak, a mozik, a kabarék, az orfeumok, a barok, a varieték, a mulatók és minden egyéb lokálok állandóan zsufolva vannak publikummal. A szórakozni vágyó közönség estéről-estére ellepi ezeket a helyeket és aki nézi őket, aki látja őket, muszáj, hogy azt mondja magában: nini, nem is vagyunk olyan szegények ebben a nagy szegénységben . . .

Színházak és kabarék

Az Operába nem lehet jegyet kapni. A Vig-színházba, a Király-Színházba, meg a Városi Színházba se lehet jegyet vásárolni. Minden este zsufolt ház, amikor minden jegy elkelt. És a Belvárosi Színházban is nagyon kapkodják a belépőcédulákat, de a többi színházak nézőtere is majdnem megtelik minden este. Szombaton és vasárnap meg éppen nagy a tolokodás a jegypénztárak körül. Ezeken a napokon sehol nem

marad egy fia jegy se. 1920. március 14.

Átlagos napi bevételük a színházaknak, koronában:

Operaház	50.000
Nemzeti Színház	12.000
Vig-színház	16.000
Király-Színház	14.000
Magyar Színház	12.000
Városi Színház	24.000
Belvárosi Színház	8.000
Andrássy-utó Színház	6.000
Apolló Kabaré	15.000
Muskáti Kabaré	2.200
Intim Kabaré	2.400
Dunaparti Színház	3.000

Ami, ha összeadom, pontosan 174.600 koronát tesz ki. Átlagosan ennyit fizet Budapest minden este színház- és kabaréjegyekért.

A barok

Nem kell őket külön bemutatni. Akkorák, mint egy szivarskatulya. Miniatűr asztalok, miniatűr székek és óriási — árak. Pesten kétféle barvendég van. Egyikfajta az ugynevezett *feketekávé-ember*. Ez szűkre szabott, elegáns zakkóruhában, hegyes-orru cipőben jár a barba, eljön csak épp, hogy ott legyen. Nincs sok pénze, egyedül vagy a barátjával jön és fekete kávé iszik. Másik: a *konzum-ember*. A ruhája nincs olyan jól szabva, mint a feketekávé-embernek, a pincér mégis nagyobbab köszön neki és a bartulajdonos előzékenyen fogadja és személyesen kalauzolja a lefoglalt törzsasztalához. A konzum-ember a gazdag, sőt nagyon gazdag néposztályból kerül ki és hatalmas számlát fizet ki esténként kedvenc szórakozó-helyén. Mindezeket és egy-két barszakértő információját

figyelembe véve, kiszámítottam, hogy mennyi a barok átlagos esti forgalma. Ime:

Gresham-bar 25.000 K

(Két-három héttel ezelőtt még 60—70.000 koronára becsülték a Dénesék barjának napi bevételét, azóta nagyon megcsappant).

Mascott-bar 25.000 K

Gussy American-bar 40.000 „

(Ennek olyan jól megy, hogy a tulajdonos fióküzletet is nyitott, ez a)

Kis-Gussy-bar 20.000 K

Intim-bar 20.000 „

Admiral-bar 15.000 „

Liberté-bar 25.000 „

Viktória-bar 15.000 „

Colibri-bar 10.000 „

Szent István-bar 12.000 „

Excelesior-bar 30.000 „

József főherceg-bar 15.000 „

Park-bar 15.000 „

Imperial-bar 20.000 „

Aláhuzva és összeadva, a pesti barok napi forgalma: 287.000, azaz kétszáznyolcvanhétezer korona.

Itt még csak azt jelentem ki a kétkedőknek, hogy a bar kimondott szórakozóhely. Zongorista van, énekesek vannak, parkett van és táncosok vannak. A főkapitányság már megszüntette a barok régi jellegét, de aki elmegy valamelyikbe: személyesen is meggyőződhet róla, hogy a bar még most is bar.

Orfeum, varieté, mulatóhely

Hétköznap félház. Szombaton és vasárnap este az összes pótstékek elfognak. Ezeknél két dolgot kell figyelembe venni. Az első: mennyit

áruznak ki a jegyekből és a második: a konzum, ami előadás után kezdődik. Vegyük őket sorba:

Télikert	11.000 „
Fővárosi Orfeum	15.000 „
Royal Orfeum	14.000 „
Kis komédia	12.000 „
Revü-Színház	7.000 „
Fővárosi Kabaré	4.000 „
Casino de Paris	3.000 „
Royal Sörkabaré	4.000 „
Trocadero	2.000 „
Tabarin	6.000 „

Ila lefuttatom a tollat és a számjegyeket összeadom, kiderül, hogy *tíz mulatóhely napi jegyforgalma 76.000, azaz hetvenhatezer korona.* Maguk a tulajdonosok azt mondják, hogy a konzum legalább ugyanennyi. Kivétel csak a Tabarin, ahol szinpad nincs, csak a parketten táncolnak és nagyon alacsony a belépőjegy ára. A konzum itt a jegyárak háromszorosa. A 76.000 koronához tehát konzum címen hozzá kell még adni 99.000 koronát, ami egyenlő 175.000 koronával.

A 10 nagy mulatóhelyen kívül 12 apró kis varieté van még Pesten. Eddig sohasem hallottam a nevüket, a kültek népe és a külvárosok lakossága látogatja. Ilyen a Marilla, a Nefelejts-utcában, a volt Mandl-mulató, a híres Riéni Mariska mulatója, a Sas-kabaré, a Józsefvárosi kabaré, a Király-utcai varieté, a Ráday-utcai mulató, a Dob-utcai mulató és egy-kettő, aminek a nevét sem tudom. Ezekben a nép mulat. Belépőjegy nincs. „Szabad bemenet“ és tányérozás. Az egyes művészek és művésznők régi jó szokás szerint a számuk után tányéroznak. Az igaz, hogy majdnem mindegyikben ez is ki van írva: „Tá-

Budapesti Távirati Hírlap, 1910.
nyérmegváltás 5 korona.“ Ezt az öt korona tányérmegváltást véve alapul és konzum címén a duplájára emelve: 60.000 korona jön ki, ha átlagosan ötszáz vendéget számítok esténként egy-egy ilyen mulatóhelyen. 186.000 meg 60.000, az összesen 246.000. Azaz orfeumban és varietében kétszáznegyvenhatezer koronát költenek el Pesten minden este.

LAPZÁRTA UTÁN

„Nincs szó monarchiáról“

Berlin, március 13. A birodalmi kancellária közli: A birodalmi kormány a birodalmi elnökkel együtt elmenekült. A csapatok zeneszóval vonultak be a városba. A nap vérontás nélkül mult el. Egy lövés sem dördült el. Nincs szó sem reakcióról, sem pedig monarchista puccsról. Rágalmazó hírek keringenek az általános védőkötelezettség újra való bevezetéséről és új háborus szándékokról. A kormány békét akar kifelé és befelé. Az új helyzetről a munkássággal tanácskozásokat kezdtek.

Kapp kancellár kiáltványa

Harc a korrupció ellen — Olcsó élelmiszer, szabad gazdasági forgalom a mezőgazdasági terményekben — A sztrájkok letörése

Berlinből jelentik: Kapp birodalmi kancellár proklamációt bocsátott ki, amely a következőket mondja:

kintebb, a körutak vége felé megnagyobbodnak a mozik és esnek a helyárok. És minél messzebb megyünk kifelé, a szegénység felé, annál tágasabb lesz minden mozgószínház nézőtere és annál olcsóbbak a belépőjegyek. Egynehány mozgóképszínházat megkérdeztem, hogy napi három előadás mellett, mennyi az átlagos bevételük. Tessék:

Budai Apolló	1200 személy	16.200 K
Flórián-mozgó	800 „	10.800 „
Ujlaki-mozgó	531 „	7.000 „
Corsó-mozi	308 „	5.400 „
Est-mozi	343 „	6.000 „
Mozgókép-Otthon	594 „	11.000 „
Winkler-mozi	1046 „	13.500 „
Vilmos császár-mozgó	1000 „	13.000 „
Royal Apolló	957 „	15.000 „
Bodografi-mozgó	646 „	8.000 „
Népotthon-mozgó	870 „	11.000 „
Omnia	514 „	9.000 „
Uránia	600 „	11.000 „
American-Bioskop	444 „	7.000 „
Kristály-mozgó	577 „	7.000 „
Universum-mozgó	577 „	7.000 „

Tizenhat mozi napi bevétele kerekén 150.000 korona. Hogy a hátralevő 57 mozgóképszínház forgalmát is kiszámítsam, három csoportba soroltam őket.

	átlagos jegyár	
I. 4 mozi átl. befogadóképessége	500 személy, 6.— K	
II. 15 mozi átl. befogadóképessége	600 személy, 4,50 K	
III. 38 mozi átl. befogadóképessége	800 személy, 3.— K	

Egy másik papiroson elvégeztem a számításokat és kiderült, hogy

az I. csoport napi bevétele	36.000 K
a II. csoport napi bevétele	122.000 K
és a III. csoport napi bevétele	250.000 K
Ehhez jön a felsorolt 16 mozi napi bevétele	150.000 K

Mindez aláhuzva, összeadva és kikerekítve

560.000 koronát tesz ki. Több mint egy félmilliót fizet Budapest lakossága minden áldott nap mozi-jegyekért.

A számok beszélnek

A riportter munkája véget ért. Most már csak összegezni kell a végső eredményeket. A legegyszerűbb számtani művelet megmutatja, hogy a fővárosban színházra, mozira, orfeumra és bar-mu-latságra

másfélmillió [koronát költenek el minden este.

Ebben az összegben nincs benne a kávéház, a vendéglő, a kávémérés és a cukrászda, ami sokaknál már luxus ugyan, de mégsem szórakozás. Most fordítsuk meg a munkát és számítsuk ki, hogy hány ember zsebéből kerül ki ez a másfélmillió? Megint csak számolni kell egy kicsit, hogy megkapjuk a végső eredményt. Kiderül, hogy a felsorolt szórakozóhelyeken

kétszázezer ember fordul meg naponta

Másfélmillió osztva kétszázezerrel, az hét és fél. Ez az utolsó számítás és azt jelenti, hogy átlagosan

hét korona 50 fillérért szórakoznak esténként a budapestiek.

Ami nem is olyan tulságosan nagy összeg. Vajjon hányan akadnak a milliós városban olyanok, akiknek nincs ennyi a napi jövedelmük?...

Lestyán Sándor.